1875. II. évfolyam. 178. szám. Debreczen, Csütörtök, szeptember 9.

Előfizetési feltételek:
helyben hazhoz hordva vagy vidékre postán küldve:
Egész évre 10 frt.
Félévre . . 5 frt.
Negyedévre . 2 frt 50 kr.
Egy hóra . 1 frt.
Előfizethetni helyben a kiadóhivatalban, a városi könyvnyomdában, (városházépület, az udvarban balra;) azután Telegdi K. Lajos és ifj. Csáthy Károly könyvkereskedéseikben, vidéken a postahivataloknál.

DEBRECZENI ELLENŐR.

Politikai, közgazdászati s társadalmi lap.
A DEBRECZENI SZABADELVŰPÁRT KÖZLÖNYE.
Megjelen hetenkint ötször, u. m. hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:
öt hasábos petitsor 5 krajczár. Nagyobb terjedelmű s többizben megjelenő hirdetményeknél leengedés történik. Bélyegdij minden hirdetés után 30 kr. Nyilttéri közlemények minden sora 20 kr. A hirdetmények a szerkesztői irodában vétetnek fel. *Az előfizetési s hirdetményi pénzek a kiadóhivatalba*, a lap szellemi részébe tartozó közlemények a szerkesztőségi irodába a városháza épülete alatt (Rózsatér) czimzendők.

Debreczen szept. 9.

= A szélbal függetlenektől már megszoktuk, hogy a világot tervszerüen szeretik bolonddá tenni, — és miután megszoktuk, és senkinek az izlését sem kedvünk, sem hatalmunk nincs megváltoztatni, hát nem is nagyon sokat gondolunk azzal, s annyival inkább nem, mert azok száma, kik még ma is engedik magokat ezen képzelt honboldogitók által jár-szalagon vezettetni, oly törpe kicsinységre töpörödött össze, hogy csakugyan nagy megtiszteltetés rájuk nézve, ha egyszermásszor rikoltozó handa-bandáikkal foglalkozunk.

Hogy tehát a független uraságok azokat, a kiket tudniillik lehet, bolonditgatnak, az igen érthető, és tekintve e világ-bolonditás eredménytelenségét, meg is bocsátható nekik. Hanem egyet már valójában nem értünk, és ez az, hogy miképen nem átallják ezek a jó urak önmagukat is folyvást ámitani, s bolonddá tenni.

Ha végig nézünk a függetlenségi matadoroknak a választás előtti, alatti s utáni működésén, azon tapasztalatra jutunk, hogy aki délig kurta, az bizony délután is kurta lészen. — Jól emlékszünk rá, hogy a választások előtt rendezett keresztes hadjáratok alatt, melyekből nekünk boldog debreczenieknek is óriási rész jutott, — folyvást az hangzott a vándor próféták, ha nem is kenet, hanem hazudozásokkal teljes ajkairól, hogy nemzet nagytöbbsége, — a nép zöme, az velök van, s majd megis fogja mutatni a bekövetkezendő választásoknál, hogy melyik politikai párt igyekvését tartja valódi hazafiasnak.

Persze, hogy meg is mutatta, a menynyiben a t. független és elvhü 48-as uraságok rettenetesen megtizedelve kerültek ki a szavazási urnákból, egy szóval, a nagy hühóval inscenirozott vándor prefectálásoknak eredménye a választásoknál egy óriási bukás volt, melyet csakis a Sennyey párt bukásai multak felül nevetségességben.

Természetes, hogy ezen szenvedett bukások után, minden más józan párt kiábrándult volna, s abban hagyott volna az önámitással. — De nem a független urak, mert ők, daczára annak, hogy elenyésző minoritássá sülyedtek alá azon nép bizalma folytán, melynek többségét magok mellett lenni állitották, — az óriási bukások után fennen hirdették, hogy ha kisebbségben maradtak is, de az erkölcsi győzelem mindenütt ott, hol kisebbségben maradtak, az övék volt.

Sokkal keresztyénibb lelkületünk van, sem mint az önámitás e neme bennünk a sajnálaton kivül más érzelmet keltett volna fel, — s azon hitben voltunk, hogy az önámitás itt talán véget ér. — De csalódtunk. — A független urak kezdenek hasonlitani azon hazudozóhoz, ki végre ugy megszokta a hazudozást, hogy a mit hazudott, azt maga mind szentül el is hitte. — Hogy ez igy van, arról az „Egyetértés“ mult hétfői száma tanuskodik, mely dicsőségesen adja tudtára a világnak a független és 48-as pártok egyesülését.

Ez már az önbolonditásnak ne továbbja, s hogy mennyire képesek ezen emberek elvetni a sulykot, erre nézve ide igtatjuk az „Ellenőr“ tegnapi számából a következőket, — a mik elég világosan beszélnek és semmi további magyarázatot nem kivánnak.

Az „Egyetértés“-ben szóról-szóra ez olvasható:

„A függetlenségi párt és a 48-as párt ma közös értekezletet tartott. A 48-as párt többsége elhatározta, hogy ennek tagjai a függetlenségi körbe — tehát nem a pártba — nevök, programmjuk és a körön kivüli szervezetük fentartásával belépnek, arra kérvén a függetlenségi pártot, hogy az uj választást öt napra elhalaszsza. Ezen ajánlat némely felvilágositó nyilatkozatok után a közös értekezlet által elfogadtatván elnök komondota a függetlenségi és 48-as pártnak egyesülését, örömét fejezvén ki az értekezlet helyeslése mellett, a felett, hogy Magyarország önállósága és függetlenségének hivei ezután egyesülten fognak az országgyülésen, közös czéluk elérésére törekedni.“

Okunk lévén feltenni, irja az „Ell.“ hogy akadhatnak, akik az érintett „felvilágositó nyilatkozat után“ sem lesznek tökéletesen tisztában e spanyol nyelven irt közlemény tartalmával s talán a „nevek“, „programmok“, „szervezetek“ „fentartása“ mellett bekövetkezett párton kivüli, de körbeli egyesülés mibenlétét sem tudják kellőleg méltányolni: szolgáljon felvilágositásul, hogy marad minden a réginél, csak éppen mert a tarokk-partie ki nem futotta egyik pártból sem, hát ezentul „Magyarország önállóságának és függetlenségének hivei“ majd együvé járnak tarokkozni. Ennyi az egész.“

Ugyan kérdjük, kell-é ennél eclatánsabb példa arra, hogy ezek a jó urak nem csak a világot, hanem édes magokat is bolondokká tartják.

❑ **Polgári házasság a főrendiházban.** Félre ne érts tisztelt olvasóm, a világért sem azt akarjuk kifejezni mintha a magas aristokratia valamelyik sarja dölt volna a polgári házasság rózsás karjaiba Hanem igenis a főrendiház véleményét a polgári házasságról, melynek állásáról a „N. Pester Journál“ következőket közli:

Alig olvastatott föl Szögyéni László és Majthényi László által közösen kidolgozott javaslat, és fölemelkedett Schlauch, hogy egy uj pont fölvételét kérje, mely a házassági törvényhozás reformjára s általában az egyházi politikai kérdésekre vonatkozzék s hangsulyozza azt, minő fölösleges, hogy az országgyülés most e kérdésekkel foglalkozzék. Más szóval a tisztelt püspök ur a főrendiház által tiltakozást kivánt benyujtani a polgári házasság behozatala ellen. Közbámulatra Vay Miklós báró a módositványtevő szándokához hozzájárult annyiban, hogy a felirat csakugyan tartalmazzon egyházpolitikai kérdésekben egy tételt, csakhogy ő a **kötelező polgári házasság szükségét** óhajtja hangsulyozni s a főrendiház nézeteit ily irányban kifejezni; s ezt annál inkább ajánlá, mert a trónbeszédben csak átalán van arról szó, hogy a házassági viszonyok az élet szükségeivel összhangzásba hozassanak. Haynald érsek rögtön észrevette, hogy Schlauch inditványa könnyen más eredményuyel járhatna, mint a mint czélja volt s azért gyorsan ellenkező irányban beszélt. Arra utalt, hogy a főrendiháznak nem feladata ily kérdéseket vitatni föliratában. S ebben állapodtak is meg. Mint hirlik, a felirat tárgyalása alkalmával e javaslat megujittatik. A főrendiház szabadelvü pártja szerdán ülést tartott, hogy a fölirati vitára nézve, megállapodást hozzon létre.

Ugyan erre nézve a „Pesti Napló“ azt jelenti, hogy Vay Miklós b. és Radvánszky főispán különvéleményt jelentettek be.

Ezekből láthatja a t. olvasó, hogy a főrendiház szabadon gondolkodó férfiai nem idegenek meghajolni a polgári házasság korszerüsege előtt, s előre jelezhető azon körülmény is, hogyha a polgári házasság kérdése elébe tétetik a főrendiház rendezésének, erős opponálást fog találni a reverendás főrendekben, kik már előre jelentkeznek tiltakozásaikkal. Hanem hát ezen nagyon könnyü lesz segiteni; csupán a kormányon áll, hogy akkorára a püspök urak főrendü törvényhozóságuknak már csak emlékein merenghessenek.

❑ **Az omladina garázdálkodik.** Mint a „P. N.“-nak Nagykikindáról táviják, Miletics próféta és hivei rettenetesen dühöngnek, mert csufosan megbuktak és Bibics a megválasztott képviselő szabadelvü párti és jó hazafi. Bibics ellen Miletics ék a képv. házhoz kérvényt nyujtottak be, melyben e derék, közbecsülésben álló férfiut arról vádolják, hogy 1848—49-ben két kocsit kirabolt. Ugyan ily interpellatiót intéztek a kerület közgyülésén a főkapitányhoz, ki az interpellatiót erélyesen visszautasitá s igen helyesen azt vágta az omladina szemébe, hogy igen furcsa dolgok kerülnének napfényre, ha az ember kutatná, hogy ki rabolt 1848—49-ben? Erre az omladinisták nagy zajt csaptak, s egyik hivők, Lujanovits Vazul, ki a Bibics elleni képviselőházi kérvényt fogalmazta, ismételt izben sértegeté a főkapitányt s a közgyülést. Az erélyes főkapitány nem ereszté ki a gyeplőt a kezéből és Lujanovitsot kétszer száz—száz forinttal birságolták meg. Ez a Lujanovits járáskapitány volt, de rendetlensége miatt ez állástól felfüggesztették. A közgyülést a derék főkapitány éltetésével fejezték be.

Valóban nem tudjuk meddig fog még tartani e nemzetiségi agitálás? meddig fogja türni a haza e veszedelmes lázitókat saját kebelében, midőn mindannyi kikorbácsoltatást erdemel?

= **A szabadelvü párt** a képviselőház bizottságainak tagjait, a már tegnapelőtti lapunkban közlött 4 bizottságon kivül a következőleg jelölte ki:

Igazságügyi bizottság. Bokros Elek, Chorin Ferencz, Hammersberg Jenő, Hodosy Imre, Horanszky Nándor, Horváth Boldizsár, Horváth Lajos, Juhász Mihály, Marsovszky Jenő, Pauler Tivadar, Simonfay János, Schmausz Endre, Szilágyi Dezső, Szögyéni László, Teleszky István.

Közoktatásügyi bizottság. Antal Gyula, Antalfy Károly, Csengery Antal, Hegedüs László, Kautz Gyula, Molnár Aladár, Molnár Antal, Pap Gábor, Pór Antal, P. Szathmáry Károly, Taray Endre, Várady Gábor, Zsilinszky Mihály, Kállay Béni, Szilády Áron.

Mentelmi bizottság. Babics István, Bereczky Sándor, Bocsánczy Adolf, Cziple Zsigmond, Emmer Kornél, Gromon Dezső, Gullner Gyula, Hosztinczky János, Justh József Kajuch József, Kende Péter, Ragály Nándor, Szaplonczay Miklós, Szathmáry Miklós, Szentál György

Számvizsgáló bizottság. Bartal János, Duka Ferencz, Földvári Mihály, Ocskay Rudolf, Plachy Bertalan, Szluha Benedek Urbánovszky Ernő, Wladár Ervin, Pusit Dragutin.

Zárszámadás vizsgáló bizottság Csávolszky Lajos, Dániel Ernő, Frölich Gusztáv, Hazay Ernő, Károly Tibor gróf, Kovács Gyula, Mihály Péter, Miklós Gyula, Nagy György, Plachy Tamás, Prileszky Tádé, Pulay Kornél Tomcsányi Zalay István, Tarnóczy Gusztáv.

Könyvtári bizottság Hieronimy Károly, Pulszky Ágost, Rónay István, Szilágyi Dezső, Tóth Kálmán, Csávossy Béla, Urményi Miksa,

Naplóbiráló bizottság. Babocsay Lajos, Ballegh József, Bánffy László br., Bánhidy Béla br., Baross Gábor, Beliczey Rezső, Biró Kálmán, Dessewffy Kálmán, Bernáth Dezső, Felszeghy S., Fügh Károly, Gábor Péter, Kaczkovics Sándor, Kiszely Ernő, Madarász Jenő, Máriássy Sándor, Perinyi Zsigmond br., Pongrácz Adolf gr., Prepeliczay Gyula, Ruprecht Lajos, Szlávy Olivér, Szalay Imre, Szilády Áron, Tormássy Mihály, Zsiros Lajos.

Kérvényi bizottság. Bakcsy Ferencz, Balogh Imre, Baranyi Ágoston, Békássy Károly, Földváry János, Hunyady Béla, Jordán István, Lészay Lajos, Máriássy Kálmán, Markoth János, Szivák Imre, Tibad Antal, Vizsoly Gusztáv, Zákó György, Hegyessy Márton.

Véderő bizottság. Éber Nándor, Ernuszt Sándor, Fornszek Sándor, Gáspár András, Hollán Ernő, Királyi Pál, Lipovniczky Sándor, Makray Aladár, Márkus István, Perczel László, Pulszky Ágost, ifj. Ráday Gedeon gr., Tisza László, Várady Gábor, Rubidó Radoszláv.

A függő államadósságot ellenőrző bizottság. Bohus Zsigmond, Halassy Gyula, Prileszky Tádé, Ráday Gedeon gr. idősb, Póttagok. Szüllő Géza. Pejacsevics László gr.

Gazdasági bizottság. Hunkár Sándor, Hérics Antal, Jankovics Miklós, Kemény István br., Ostfy István, Paczolay János, Simó Lajos, Siskovics Tamás, Krajlevics Miroslav.

❑ **Az ügyvédi rendtartás** tárgyában ujabban következő curiai döntvények hozattak: a) börtönfelügyelő s árvaszéki ülnök az ügyvédjelöltek lajstromába fel nem vehetők, b) a feloszlatott határőrvidéken az ottani szabályok mérvadók, c) sikkasztás bünténye miatt az ügyvédtől az ügyvédek lajstromába felvétel megtagadandó, d) az ügyvédség gyakorlásától felfüggesztésnek nincs helye, ha a bünvádi vizsgálat folyamatban van, de még vád alá helyezési határozat nem hozatott.

❑ **Rövid hirek.** A budgetelőirányzat az „Ung. Lloyd“ szerint a rendes költségvetési előirányzatban egy kis pluszt, a rendkivüliben pedig 15 millió deficitet fog előtüntetni. Minden a hadügyi költségvetéstől függ. Ellenzéki lapjaink egy 90 milliós kölcsönről beszélnek, melyet a kormány a Rothschildokkal akar kötni. Mi erről semmit sem tudunk. — A bankügyben válaszolt a bécsi kormány: mennyiben azonban ugy a fedezet kérdését, mint a valuta helyreállttását illetőleg nagy az eltérés, a tárgyalások nehány nap mulva ujra megkezdődnek. A Ferencz-csatorna megnyitása iránt már folynak a tárgyalások a miniszteriumban. Buday miniszteri tanácsos e tárgyban emlékiratot dolgozott ki. — Közös kölcsönt fognak kötni a magyarországi vasutak, mint azt a főigazgató, Iványa Imre elnöklete alatt tegnap tartott értekezletükön elhatározták.

KÜLFÖLD.

+ **Spanyolország**. Seo-de-Urgel bevétele óta a lázadás ügye a lehető legrosszabb lábon áll, sőt maga don Carlos is elcsüggedett minek legbiztosabb jele az, hogy katonáit szabadságoltatta.

Okot erre különben Seo-de-Urgel bukásán kivül még az is szolgáltatott, hogy Cabreras küldötteinek Dorregaray és Perula hadtestéből számos katonát sikerlüt pénzsegélyével Alfonzo részére megnyerni.

Dorregaray az összes carlista csapatok maradványai gyüjtésével foglalkozik és Navarrába vonul vissza. A háboru ezentul Navarrára s a baszk tartományokra szoritkozik, és reménhetőleg a télen véget ér.

E hirek hitelességéről kezeskedik az, hogy egy ismert ultramontán lap tudósitójától erednek.

+ **Németország**. A német császár — mint a „N. F. Pr.“-t tudósitják minden bizonynyal meglátogatja Olaszországot. Viktor Emanuel király e hó 3-kán Milánóba érkezett, s ott a város polgármesterével a fogadtatás előkészületeiről beszélt. A városi hatóság ennek folytán a legfényesebb ünnepélyességekre tesz előkészületeket.

+ **Franczia ország.** Szeptember 4-e, mint a harmadik köztársaság alapitásának évfordulata napjáról a hirlapok, azon párt elvei értelmében, melynek szolgálatában állanak sorra megemlékeznek. A „Republique française“ nemes komolysággal ir e tárgyról, mig a bonapartista lapok természetesen a legféktelenebb fanatismussal izgatnak a fenálló kormány ellen, és szidják még a napot is, melyen a napoleonidák trónja összeomlott.

KELETI DOLGOK.

+ **Cettinje és Belgrádból** egymásután érkeznek az álgyözelmek hazug hirei melyek állitása szerint oly sok török mészároltatott le, hogy egyáltalában érthetetlen dolog ha ezek szerint csak egyetlen egy kis török csapatocska is léteznék Herczegovinában Pedig a dolog voltaképen ugy áll, hogy a lázadók ügye a végbukás örvényébe sodortatott, s a béke a legrövidebb idő alatt helyre lesz állitva.

A bosnyák lázadás is utólsó napjait éli. A Szerbiából betört önkéntes csapatok nagyobbára mind megverettek. A Vlajkovics agitátor által gyüjtött banda győzelmesen haladt előre mindaddig, mig ellenségre nem talált, de szeptember 3-án 600 fönyi török utját állta s ezek által rövid csatározás után szétszóratott.

A Szerb viszonyok alakulása is békésebb szinezetet öltött, mint pár nap előtt, midőn minden hirlap be ismerte, hogy a helyzet nagyon komoly. A Gruics Risztics féle, pár nap előtt alakult kormány, mely háborut sürgetett — bukás szélén áll.

Fölmerült azon combinátio is, hogy azon esetre ha Szerbia harczba keveredik Ausztria Magyarország, s a másik két északi hatalom katonailag megszállja Szerbiát. Ez azonban teljesen alaptalan forrásból vett hir, miután a portának teljesen szabad keze lesz Szerbia pacificatiója körül És a porta nagy előkészületeket is tesz, hogy minden eshetőségre készen legyen Az uj hadügyminiszter Hussein Arni pasa óriás erőt fejtet ki az előkészületek körül. Nagy tömeg csapatokat szállit a határokra, Nis vára főparancsnokává és a szerb határokra összevont figyelő hadtest vezetőjévé pedig Achmet Ejub pasát nevezte ki. Három szállitó hajó hadiszereket szállit Klekbe, és a nisi figyelő hadtest 36 Krupp ágyuval szereltetett fel.

AZ ORSZÁGHÁZBÓL.

— Szeptember 7. —

Az országgyülés tegnapi ülésén legérdekesebb tárgy volt a képviselők osztályokba beosztása, mely világos jele annak, hogy a karzati közönség nem valami nagyon gyönyörködhetett.

A mai ülés sem mondható élénknek, leginkább szavazás volt az.

Elnök Ghyczy Kálmán jegyzők pedig Wächter, Beőthys Molnár Aladár voltak.

A mult ülés jegyzőkönyvének hitelesitése után, elnöknek „van szerencséje“ bejelenteni:

a) Horvát-Szlavon és Dalmátországok országgyülése elnökének átiratáról, melyben a képviselők névjegyzékét közli

b) Borsod és Zala vármegyék feliratáról. — továbbá Dobos községnek (Irányi Dániel által,) s Papp Bertalan ungvári lakosnak, (Várady Gábor által,) kérvényeiről.

c) Lő w Vilmos Szerdahely-szék Szerdahely első választókerülete képviselőjéről, ki megbizó levelét bemutatta, valamint beszterczevidéki községek képviselője, Budacker Gottlieb is, ki egyszersmind a képviselőségről is lemond; Trefort Ágoston ur azon határozatáról, hogy a sopronyi mondátumot fogadja el, s a lőcseit bocsátja ujra prédára.

Ezek után jelenti még, hogy a függő állam adósság ellenőrzésére a mult országgyülés által kiküldött orsz. bizottság jelentése elkészült, ki fog nyomatni, s a t. ház tagjai közt szétosztatni, Az állandó igazoló bizottság is megalakult, elnökének Szirmay Ödönt, jegyzőjének Molnár Antal urat választván.

Váradi Gábor felszólal, hogy a tegnap kisorsolt osztályoknak ez idő szerint semmi sürgősebb dolga nem lévén megalakulásukat a jövő hétre lehet halasztani. Általánosan helyeslik.

Ezután következett a 9 biráló bizottság megválasztása, melynek tagjai az elnöki szék elibe citáltatván, feleskedtetnek — természetesen kivéve azokat, kik „távollétükkel tündököltek.“ Elhangozván az eskü szavai, az otthonról 19, s az osztályok által 6 kifogásolt képviselő (Künle, a boldog, mindenütt ott van) nekiek kiosztattak, hogy itéljenek „elevenek és holtak“ felett.

A napirend tárgya, a trónbeszéd másodszori felolvasása megtörténvén, Zsedényi Ede inditványozta, hogy mennyiben már a szavazati jegyek a felirati bizottságra készen vannak, választassék ez ma meg . . . mire aztán felemelkedik az „óh! nép“ bajnoka, Madarász senior, s kijelenti, hogy „eb ura kurta“ ők bizony, kik bokrosak a fekete-sárgától, nem szavaznak azon bizottságra, mely a többség óhajait fogja kifejezni, s nem veszik figyelembe az önállóság s függetlenség bajnokait.

Persze a ház ezen kijelentést örvendetes tudomásul vévén, a szavazatok a bizottságokra beadatnak, melynek eredménye a holnapi ülésen fog kihirdettetni.

Elnök figyelmezteti az összeférhetlenségi bizottságot, hagy az esküt mielőbb letegye, mert hát nincs a kormánynak pénze, hogy egy egy embert mint képviselőt, s mint szolgabirót is fizessen. Felhivja a biráló bizottságok jelen nem levő tagjait is, hogy hitletételre mielőbb jelentkezzenek. Ezzel az ülést bezárja.

Gyülés vége d. u. 1 órakor.

A BUDAPESTI VÁMÜGYI ÉRTEKEZLET.

+ Az osztrák tariffa munkálat ellen a magyar kereskedelmi miniszterium ellenjavaslatot dolgozván ki, e munkálat fölött f. hó 4-én báró Simonyi Lajos ker. miniszter elnöklete alatt értekezlet tartatott. Ez értekezleten a kormány részéről Horn államtitkár, több osztálytanácsos, mint Merfort, Matlekovics, Schnierer voltak jelen, ugyszintén a kereskedelmi ipar, törvényhozás és sajtó köréből számos résztvevő.

A tárgyalás módozatára nézve hoszas vita után abban történt megállapodás, hogy a kormány jelentése első sorban olvastassék fel.

Ennek értelmében Matlekovics S. felolvasta a jelentést, mely azt kivánja először, hogy a nyerstermények vámmentesen engedtessenek bejutni és hogy e szerint a gabonavám elejtessék. E részben nem lenne vélemény különbség Ausztria és Magyarország között. Kivánja továbbá, hogy a segédanyagok és félgyártmányok vámmentesen, vagy leszállitott tételek mellett bocsáttassanak be. E részben nem nagy a nézetkülönbség a két kormány között. Harmadszor azt követeli a magyar kormány, hogy a védelmi vámok mérsékeltessenek. Itt éles ellentét van a két kormány között. Az osztrák javaslat a gyártmányok sok neménél lényegesen felfokozott behozatali vámokat követel, legfőkép a szövő ipar javara.

A magyar kormány nem fogadhatja el a fölemelést és legfölebb a mostani szerződés tételek meghagyásába nyugodnék bele. Nem helyesli továbbá a vámtétel megszabásának módját. Ajánlja a magyar kormány a rongyra s bőrökre vetett kiviteli vámok eltörlését. Továbbá azt javasolja a magyar kormány, hogy a finomabb fogyasztási czikkek és a petroleum magasabb behozatali vám alá vettessenek, hogy igy a vám magasabb jövedelmet hozzon.

Ezután megindult az általános vita.

Wahrmann Mór ugy véli, hogy általános kérdésekről, mint szabad kereskedelem, vagy vámvédelem fölött czéltalan a vita. Mudrony Soma nem helyesli, hogy az osztrák kormány egy sakkhuzásának engedve, a magyar kormány — hozzáfogott a tariffa-kérdés vitatásához Szóló az osztrák javaslattól függetlenül ohajtaná a vámügyi politikát megvitatni.

Horn Ede államtitkár kijelenti, hogy a kormányt az osztrákok valamely lépése nem vezette tévutra. Sőt a kezdeményezés sem a miénk, miután a magyar kormány csakis az osztrák kormány egyik átiratára kezdett a tariffa-kérdés vitatásába. Utána Simonyi L. ker. min. emelt szót, felvilágositólag nehány vitatkozó megjegyzésére.

A második ülés hetfőn tartatott.

Ez alkalommal a kormány vámügyi jelentésének részletes megvitatása következett.

Az első pontot az képezi, hogy a nyers termények vámmentesek ugy megszünnék a gabona vám is. Kerkápolyi és Szontágh Pál (gömöri) ellene szól a kormány javaslatának. — **Falk** felolvassa a meg nem jelent **Kochmeiszter** véleményét, ki a gabona vámmentessége tekintetében csak Oroszországra nézve kiván kivételt tenni **Mudrony** Soma ugy véli, hogy a vámmentesség által sokat áldozunk, s keveset nyerhetünk érte cserébe Ausztriától. Horn azt állitá, hogy nem jár komoly veszélyel, Kerkápoly azonban is nét ellene nyilatkozik a gabonavám eltörlésén k.

A miniszter e pont felett a vitát befejezettnek nyilvánitván, következnek a segédanyagok, vagy félgyártmányok, melyekre nézve a javaslat szintén vámmentességet ajánl. A vasiparra nézve a javaslat akép nyilatkozik, hogy ha a tárgyalások nem most indittatnak meg, midőn az üzlet pang, akkor a vasiparosok is a vámmentesség mellett nyilatkoztak volna, de mert a helyzet most valóban kedvezőtlen, a javaslat nem inditványoz általános leszállitást.

Az agyagárukra nézve miután itt külföldi versenytől nincs mit tartani, a javaslat alkalmas leszállitásokat inditványoz. Hasonlóan a szappanra nézve is. — Üvegárukra nézve maradnak az eddigi vámtételek, valamint a papir gyártásra nézve is. A rongy kiviteli vám megszünik egészen. Utolsó tárgy volt a bőripar melyre nézve az eddigi vámok megtartatnak s csakis a 80 kros közkiviteli vám szüntettetnék meg. Ülés vége 7 és fél órakor.

(Folyt. köv.)

HELYI HIREK.

= **Debreczen város** egy millió kétszázezer forintos kölcsöne ügyéről azon értesitést vettük, hogy az osztrák nemzeti bank Steiner Löw Róza asszony közbenjárása folytán, hajlandónak nyilatkozott arra, hogy a felajánlott jelzálogokra 32 évre, évi 7% kamat és törlesztéssel egy millió o. é. forintot zálogleveleken kölcsönözzön, oly módon hogy az egy millió forint értékü zálogleveleket 100 frt helyett, a napi árfolyam szerint, azaz mintegy 96 frtal fogná készpénzben beváltani.

*** **Hivatkozva** az e lapokban közzétett s f. évi julius 21-kén kelt értesitésre; fölkéretnek az illető érdekelt felek, hogy miután az 1875 6-ki zenedei tanfolyam, **nem mint eddig október 16-kán;** hanem **már folyó szeptember hó 16-kán veszi** kezdetét; — gyermekeiknek vagy ajánlottjaiknak felvételéről, illetőleg beiratásáról, **bezárólag f. szeptember hó 15-ig** gondoskodni sziveskedjenek; nehogy a később jelentkező növendékek, a tanulásban hátramaradást szenvedjenek. Kelt Debreczenben, szeptember 9. 1875. Komlóssy Lajos, zenedeigazgató.

— **Köszönet nyilvánitás.** Feledhetetlen kedves nőm temetése al almával, barátaim, ismerőseim, az iparos ifjusági dalkör és a mélyen tisztelt közönség részéről tapasztalt azon nagybecsü részvétért, — a mely fájdalomtól levert szivemre hogy minő enyhitő hatással volt, kifejezni nem tudom. elmulaszthatlan kötelességemnek tartom hálás köszönetemet magam és családom nevében ez uton is kinyilvánitani. Debreczen, 1875 September 8 **Rácz György.**

= **A gazdasági, reál és kereskedelmi** tanintezet előmunkálatai, az ugynevezett ephoriális épület lebontásával jovő hétfőn kezdetnek meg. A nevezett épület lebontás-ára beérkezett ajánlatok közül a Löwenfeld Jakabé találtatott legelőnyösebbnek, ki is azt folyó hó 7-én, kedden a következő feltételek mellett fel is vállalta. A lebontandó épület tetőzete, s minden az épületben található fanemüek, ajtók, ablakok s vasrudak a vállalkozó tulajdonába mennek át. — Ezenkivül a vállalkozó minden 1000 db téglától, mely kellően megtisztitva rendberakatik, 1—1 osztrák értékü forintot kap a nemes várostól.

A debreczeni városi főreáltanoda értesitőjét az 187⁴/₅-iki iskolai évről vettük. A 32 lapra terjedő füzetkét Gelencei Pál igazgató tanár állitotta össze. Ez értesitő meltatására szombati számunkban részletesebben viszsza fogunk térni.

= **A Tisza biztositó társaság** folyó hó 12-én azaz vasárnap délelőtt 9 órakor tartandja évi rendes közgyülését, a városháza nagy tanácstermében. Mire is ezennel felhivjuk a t. részvényesek figyelmét.

+ **A szinház körül** pár nap óta szokatlan élénkség uralkodik, mintegy jeléül annak, hogy pár nap mulva Thalia templomának ajtai megnyilnak; a müvészet bajnokai, s müélvet kereső nagy közönség előtt. Vajha e szó „nagy közönség" nem puszta óhajtás tárgya maradna, hanem ugy szinügyünk, mint a pártolásra érdemes szinigazgató javára a közelgő szini-idényben telt házak előtt folynának az előadások!

= **A vasuti nyaktörő burkolat** felszedetésére hiába vártunk a most lefolyó héten, — még mindig ott virit az, városunk nagyobb dicsőségére.

+ **A dalárda ügyei** az ujjászervezés óta a legrendezettebb viszonyok közé jutottak. Azelőtt a szó teljes értelmében pangott az egylet, most ellehet mondani hogy gyors fejlődésnek és virágzásnak indul. Mintegy 30—32 müködő tagja van eddigelé is, mi nem nagy szám ugyan, de tekintve azt, hogy e nehány tag között alig akad egyetlen is, ki az egyletnek már régebben tagja ne lett volna, s mint ilyen a dal terén többé nem ujoncz, bizton remélhető, hogy dalárdánk rövid idő alatt ismét fölemelkedik azon fokra, honnan pár év előtt sajnálattal láttuk alászállani. A próbák szerdán és pénteken este tartatnak 9—10-ig, és számosak által látogattatnak. Mint értesülünk tervben van egy nyilvános dalestély rendezése is, mit a közönség bizonyára a legmelegebb fogadtatásban részesitene.

+ **A Rózsatér,** mely hibásan Hagymatérnek is neveztetik, nemsokára igen élénk lesz, a mennyiben a piacz áthelyezése pár nap mulva bevégzett tény leend. Mint emlittetni hallottuk tervben van e tér közepén pár négyszög ölnyi terület körülrácsoztatása, mely rácsozaton belől aztán a tér nevének megfelelőleg rózsabokrok fognak ültettetni.

+ **A gyalogverseny-társulat** holnap délutáni ½ két órakor a zenede nagy termében ülést tart, melyre az illető választmányi tagok teljes számmal megjelenni kéretnek. Budaházy Endre, elnök.

— **Tudomásul.** Hazafias irányu azaz a magyar nemzet mellett rendithetetlerül küzdő havi folyó iratomat a „Magyar Szövetség"-et f. hó 25-dikén inditom meg. Kérem azon lelkes honfiakat, jeles irókat, kik engem bizalmokban megtisztelni sziveskedtek, s dolgozatokat igértek s folyóiratom rendes munkatársai közzé lépni akarnak, — miszerint igéretüket f. hó 15-kéig beváltani méltóztassanak. Debreczenben, szept. 9. 1875. **Kiss Rezsö,** okleveles fögymnasiumi tanár, a debreczeni főreáltanodában a magyar irodalom rendes tanára, mint a „Magyar Szövetség" felelős szerkesztője.

= **A dienesnapi debreczeni nagyvásár** a következő napokon fog megtartatni: **Juhvásár** szeptember hó 24- és 25-dikén, pénteken és szombaton; **bőrvásár** szept. 26-kán vasárnap; ugyanakkor kezdődik az **elővásár; sertésvásár,** s ezzel együttesen a tulajdonképeni **nagyvásár**, vagy **vásár vasárnapja** okt. 3-kán vasárnap; **nagy baromvásár** okt. 4-kén és 5-kén, hétfőn, kedden. A **lóversenyek** okt. 3-ik és 4-ik napján d. u. 2 órakor veendik kezdetöket. A tiszántuli ref. egyházkerület közgyülése is a vásár hetében fog megtartatni.

Piaczi árak Debreczenben.

Szeptemb. 7-én Alsó és felső árak: 1 mérő buza 3.20.—4.20., 1 mérő kétszeres 2.80—3.00, 1 mérő rozs 2.50—2.70., 1 mérő árpa 1.50—1.60., 1 mérő zab 1.40—1.60., 1 mérő tengeri 2.30—2.40., 1 mérő köles 1.70—2.00., 1 mérő kása 3.75., 1 zsák burgonya 1.00—., 1 mázsa szalonna 42. 42½. 43. frt, 1 mázsa háj 43. 43½. 44. frt.

x Az „**Europa**" kávéház nyári helyiségében sept. 11-kén **szombaton** fényes zeneestély fog tartatni **Oláh Józsi** jeles zenekara közremüködése mellett.

Felelős szerkesztő: **Szabó Antal.**

NYILTTÉR.

Nöi és férfi divatraktár

Franczia virágok és szallagok. — Gisella miederek

Az elismert és oly nagyon kedvelt legjobb eredeti amerikai

Singer

varrógépeket,

melyekből az utolsó évalatt 241,679 darab adatott el, hivatalos kimutatás szerint, tisztelettel ajánlom, különösen: **családok, szabók, szürszabók, susztereк** és **varrónök** részére, mint a legjobb és felülmulhatatlan varrógépet.

Részletfizetésre is.

Holvay Gyula,
a valódi Singer-gépek egyedüli raktárnoka Debreczenben.

Csipkék és fehérnemüek.

Zenemü kereskedés megnyitása.

Van szerencsém a nagyérdemü zene kedvellő közönséget tisztelettel értesiteni, hogy én Debreczenben Teleki-utcza 2134. sz (Kállay féle ház) zene-kereskedést nyitottam meg, melynek pártolására azon tiszteletteljes észrevétellel teszem fölhivásomat, hogy pontossag és jutányos kiszolgálat által mindennemü megrendeléseket a lehető leggyorsabban teljesiteni igyekszem.

Vidéki megrendeléseket vagy az illető összeg vétele után, vagy posta-utanvét mellett rögtön teljesitendek.

Zene-dal s más ily egyletnek lehető jutányos árkedvezményben szolgálandok.

Továbbá hangjegyeket is kölcsönözök ki, Nem különben a zongoráknak akar eladása, akár kölcsönbe adása felől csekély illetékért gondoskodom, hirlapokban saját költségemen ajánlólag közzé téve.

Végül ajánlkozom zongorák vagy más hangszereknek a leghiresebb gyárakból megrendelésére, a legszerényebb dijért, valamint minden zenei szakba vágó kivánalmaknak a legkielégitőbb betöltésére.

Hoffman Szaniszló,
zongora tanár.

H I R D E T É S E K.

Schönberger és Mezey

DEBRECZENBEN

NŐI PIPERE ÉS FEHÉRNEMÜ

DUS VÁLASZTÉKU

raktára Debreczen czegléd utcza városház alatt

AJÁNLJA A NAGYÉRD. KÖZÖNSÉGNEK KÖVETKEZŐ CZIKKEIT

Ujonnan berendezett bé-si ruha-m-só intézetünkbe mindenféle férfi ingek, gallérok, kézelők, fehér piqett nadrag és mellények függönyök, szoknyák, redők csipkék takaritása, mosás és festés véget áttválaltatnak és legfeljebb **14** nap után tisztán kézbesitettnek legjutányosb aron.

Kész férfi fehérnemük

Schiffon ingek 1.20—2.80. ugyan az finom himezett 2.50 3.75.
kreton ingek, 1.20 2.25
Oxford ingek 2.50—2.80.
Magyar és német LABRAVALÓK, Finom gallérok és kézelők, és igen finom Nyakkendők,
Batiszt és len zsebkendő valódi franczia kétszer tüzött
Glage keztyük.

ezen czikkek a legjobb izlésnek is megfelelnek, annál is inkább minthogy erre most több figyelmet forditottunk.

Gyári raktár

Dus választékban.

Mindenféle ruha diszek és bélések, u. m. selyem, ripsz, moár és atllasok, patent angol és selyem bársonyok, fekete és minden kivánható szinben. Nagy választékban vannak továbbá fail. creditor és moár szalagok, minden szin és szélességben. Blond, valáncz, gepühr és selyem gepühr csipkék. Tollak és virágok. Kitünő pamutok és czérnák, ugyszintén minden itt föl nem sorolható pipere czikkeit.

Kész nöi fehérnemük

Shiffon ingek 1.30—2.25.
vászon ingek 1.75—4 frtig.
Chiffon Corsettek 1.20—3.50.
Alsó szoknyák 2—4.50
Lóször szoknya 2.75—6 frtig.
Chifonok és Grádlik
GYERMEK Fehérnemüek minden nagyságban.
keresztelési készletek.

Becses pártfogást kér SCHÖNBERGER ÉS MEZEY.

Leszállitott gyári áron kaphatók **napernyők** 1 forint 25 krajczártól egész 6 forintig a legfinomabb

Mindenféle varratások, mosások leggyorsabban eszközöltetnek.
Vidékröli megbizások gyorsan és pontosan teljesitettnek.

242 szám.

Árjegyzéke

az

„ISTVÁN" gőzmalom társulat

készitményeinek

helybeli raktáraiban.

Szám	Költségmentesen engedmény nélkül, készpénz fizetés mellett, kötelezettség nélkül	Egész zsákban (100 b. font oszt. értékb.)		Kisebb részletben ⅛ mázsáig	
A B	Asztali dara 1-ső rendü	13	21	13	50
C	szintén 2-od „	12	09	12	30
0	Királyliszt	12	84	13	10
1	Lángliszt	12	28	12	50
2	Montliszt	11	72	12	—
3	Zsemlyeliszt 1-ső rendü	11	16	11	40
4	szintén 2-od „	10	42	10	60
5	Fehér kenyérliszt 1-ső rendü	9	30	9	50
6	szintén 2-od „	8	37	8	60
7	Barna kenyérliszt 1-ső rendü	7	82	8	—
8	szintén 2-od „	6	89	7	—
9	Lábliszt 1-ső rendü	5	77	—	—
10	szintén 2-od „	3	91	—	—
R I	Rozsliszt 1-ső rendü	7	63	7	80
R II	szintén 2-od „	7	07	7	20

zsák ingyen

Debreczen, 1875. szept. 1.

BURGER LIPÓT

női és férfi divatczikkek, rövid és fehér áruk

kereskedése

Debreczenben **főpiacz 2139.** *sz. a. a báró Jozsinczy féle házban,*

ajánlja a mélyen tisztelt helybeli és vidéki közönségnek.

Női divat raktárából a legujabb divatu **napernyőket, esernyőket, ruhabéléseket,** ruhadiszeket, selyem, ripsz, selyem és angol bársony, moire és atlaszból, mindenféle szinben továbbá **szalagjait** fail, creditor, moire és bársonyból a legkülönfélébb szinekben és szélességben — **Franczia virágok, menyasszonyi koszorukat, mindennemü női piperék,** a legnagyobb választékban **csipkék** blonde, valence, gebür és selyem gebürből. — Legjobb minőségü **kötö és horgoló pamut és czérna, berlini pamut és gyöngyök.**

Női fehérnemü raktárából chiffon és vászon **ingek,** chiffon **corsettek** és **nadrágok, alsó szoknyák, chiffonok grádlik.**
Gyermek fehérnemüek, keresztelési készletek.
Női férfi és gyermek harisnyák.

Férfi fehérnemü raktárából férfi ingek és pedig oxford, chiffon és szines kreton ingek, magyar és német **lábravalók** batiszt és len **zsebkendők** nyakkendők, gallérok, kézelő. — Mindenféle **függönyök és szönyegek.** Női és gyermek férfi prágai **glacé selyem és czérna keztyük.** Kitünő minőségü és nagyságu selyem és más **paplanok.**

Vidéki megrendelések a legpontosabban teljesitetnek.

Minden igyekezetemet arra forditom, hogy a nagy érdemü közönség pártfogását az áruk kitünő minősége, a pontos kiszolgálás, s jutányos árak által kiérdemeljem. — Azon megvásárolt áruczikkek melyek nem tetszenek becseréltetnek. — Számos látogatást kér

BURGER LIPÓT.
főpiacz a Tornay kávéházzal szemben.

127. 22—56

Rumburgi, Hollandi,

Creas kézi szövet és czérna vásznak,

Bör, Pamut és

SCHIFFON GYOLCSOK

valódi

len zsebkendők, Abroszok, Salvéta

Türülközök 6—12—24 személyre.

Legujabb divatu ruhakelmék: Lüster Alpacca, Balerno, Diagonal, és Pouplin Schottis szövetek minden minőségben és árban.

Fekete és szines Noblesse, Poil de sui, Faill, Marzlin, Lüstre, Atlas, Moarsué disz RIPSEK, nagy választékban.

Franczia beszövött és tavaszi nagy kendő.

Női divat és vászon raktár *Főpiacz* **Dragota-ház.**

JAKAB, HELLER ÉS LIPPMANN

ajánlja a n. é. közönségnek a tavaszi idényre dusan ellátott raktárát, melynek egyes czikkeit itt felsorolja, u. m.:

Napernyők legujabb minőségben 1 frt 50—10 frtig

Kész női fehérnemüek, Pipere czikkek, Csipkeépis **Mouszlin függönyök** minden árban és szélességben.

Damasz teritékek.

fehér és szines csinvatok (Gradtil) ⁶/₄ czérna (Zwilch és Gobelin)

Butor szövetek,

Derékaljak ⁸/₄—⁹/₄ lepedö vásznak, Szövet, Pervien és Gubelin

ágy- és asztalteritök nagy választékban.

Franczia creton, Karton, Piqeu Angot, Brillántin, Batist, franczia Jacona és muszelinok, **legujabb mintákban.**

Gyászruha kelmék. Caschmir, Clatt, Rips, Terno és Lüszterek, ugyszinte fekete kendök selyem rojttal nagy választékban.

Mandel Ignácz

előbb P. MAYER FARKAS

borkereskedése

piacz-utcza Nánássy ház 2137. sz. a. szolgál a legjobb kszönséges uj- és ó érmelléki-bakar asztali borokkal, budai, sashegyi, egri és vöszlani vörös borokkal palaczk,- itcze és akószámra; — továbbá kitünő tokaji borok, a legjobb bel és külföldi csemegeborok, franczia és magyar pezsgökkel a legjutányosabb árért.

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltetnek. 178. 0—?

Árverési hirdetés.

Alulirott kiküldött végrehajtó a polg. tk. rdtt. 403. §-sa értelmében ezennel közhirré teszi: hogy a debreczeni kir. járásbiróság 6386. számu végzése által **Mendelovics Miksa** ellen **Preiz Mihály** részére 1550 frt követelés végett elrendelt biztositási végrehajtás folytán, biróilag lefoglalt, s 8301 frtra becsült terményekből álló ingóságok nyilvános árverés utján, eladandók. minek a helyszinén vagy is a Kösülyszeghen leendő eszközlésére határidőül 1875-dik évi **Szeptember hó 20-ik** napjanak délelötti **11 órája** kitüzetett. melyhez a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel meghivatnak, hogy az érdekelt ingóságok emez árverésen, a polg, tk. rddt. 406. §-sa szerint, szükség esetében becsáron alul is eladatni fognak.

Kelt Debreczenben, 1875. évi Szeptember hó 3-ik napján,

Várady Imre,
261. 4—3 kiküldött birósági végrehajtó.

Tüzifa eladás.

Jó száraz tüzifa a Légszeszgyár előtti faraktárban a pálya udvaron öle **10** és fél forintjával kapható.

167. 1—3 **Az igazgatóság.**

Köszönet nyilvánitás és felhivás.

Alólirott nem mulaszthatom el hálás köszönetemet nyilvánitani mindazon egyleteknek és egyeseknek, kik müködésemet mint diszitő kárpitos mesterét a közelmult időszakban igénybe venni sziveskedtek, és pegig főleg köszönetet nyilvánitok a jogászsegélyző-egylet, a nőegylet, az iparos ifjak egylete, a nyomdász-betegsegélyző egylet t. elnökségei iránt, kik az általuk tartott nyári tánczvigalmak alkalmával foglalkoztatni kegyeskedtek, s ajánlom magamat minden szakmámba vágó teendőkben továbbra is nagybecsü pártfogásukba.

A legjutányosabb feltételek mellett vállalkozom helyben és vidéken ugy a kisebb mint nagyobb helyiségek feldiszitésére, bálok, lakadalmak, keresztelők s társas összejövetelek alkalmára, s azon helyzetben vagyok, hogy minden e czélra szükségesekkel, tükrökkel, függő és fali lámpákkal, virág füzérekkel, zászlókkal, czimerekkel stb. gazdagon elvagyok látva.

Egyszersmind van szerencsém jelenteni, hogy a tekeasztalok bevonásában számos év alatt oly kitünő gyakorlatot szereztem, hogy a tekeasztal és kávéház t. tulajdonosoknak ebbeli igényeit a legnagyobb megelégédésre kielégithetem.

Magamat a n. é. közönség pártfogásába ajánlom.

Austerweil Imre,
268. 1—3 kárpitos.

Lakásom Széchenyi utcza 1817. sz. a.

Laptulajdonos Molnár György. Kiadja a városi könyvnyomda Debreczenben.